

Specjalności w ZHP - W centrum uwagi

Nadesłany przez:

Przesłany: : 20.10.2004, 22:00:00

Ogólnopolska Konferencja Wodniacka w Łodzi 27-XI-2004 zbliża się wielkimi krokami. Dlatego trzeba zacząć już dyskusje i zbierać materiały do prac. Na rozgrzewkę proponuję temat mało kontrowersyjny - rola specjalności w pracy drużyny harcerskiej.

Instruktorzy stale pracujący z harcerskimi drużynami wodnymi mają raczej podobne zdanie na ten temat, choć różnić się ono może bardzo od poglądów instruktorów „niespecjalnościowych”.

Z zakątków mojego twardego dysku wygrzebałem stanowisko Zespołu Pilota Chorągwi Łódzkiej ZHP, które miałem przyjemność prezentować 26-X-2002r. w Załączu Wielkim, na konferencji otwierającej proces zmian metodycznych w ZHP.

Postawiono wtedy ryzykowną tezę, że prace ze specjalnościami w poszukującej grupie gimnazjalnej można traktować „jak rękawiczki” - w jednym semestrze jeździć na koniach, w drugim latać balonem, a w następnym roku pływać jachtami. Jak się domyślicie, jako świadomy i doświadczony wodniak nie mogłem się zgodzić z tak lekkim i instrumentalnym traktowaniem problemu roli specjalności w pracy drużyny harcerskiej.

Zapraszam do komentowania
phm. Wiktor Wróblewski
Pilot Chorągwi Łódzkiej ZHP

Specjalności w ZHP

Dobrze prowadzone specjalności mogą być pomysłem na program ZHP zwłaszcza dla starszych grup wiekowych, ponieważ:

- Atrakcyjność wynika z tego że:
 - specjalność - to nie zabawa;
 - specjalność - to nie „bieganie w krótkich spodenkach po lesie”;
 - specjalność - to działanie w 100% NA SERIO:
 - specjalność - to SŁUŻBA na serio!
 - specjalność - to DOSKONALENIE UMIEJĘTNOŚCI na serio!
 - specjalność - to PRZYGODA na serio!
- Rzetelna praca ze specjalnością w drużynie harcerskiej musi mieć swoje „drugie dno”:
 - obrzędy,
 - tradycje,
 - symbole, mundury elementy umundurowania,
 - „klimat” i „styl”,
 - częstokroć etykę!!!
 - system szkolenia metodą harcerską - stopnie, sprawności, odznaki...
- Praca ze specjalnością wymaga wzorowo przygotowanych kadr:
 - względy bezpieczeństwa,
 - rzetelność i fachowość przekazywanej wiedzy i umiejętności.

Gorąco popieramy promowanie specjalności w grupie gimnazjalnej, lecz nie do końca przyjmujemy zaproponowaną formułę „pracy” z wieloma specjalnościami przez jedną drużynę:

- Rozumiemy ideę, częstych zmian „specjalności”, bo gimnazjaliści są osobowościami zmiennymi i poszukującymi swojego „ja”:
 - Lecz co, jeśli młody człowiek odnajdzie „siebie” już przy pierwszej, czy drugiej propozycji z zaplanowanego repertuaru drużyny?
 - Czy i jak umożliwi mu się kontynuowanie i rozwijanie swojego zainteresowania?
- Uważamy, że żeby w 3 lata „zrobić” 6-8 specjalności to:
 - Drużyna musi mieć pieniądze na opłacenie specjalistów i sprzętu,
 - lub duży szczerp (hufiec) z ze specjalistami i zapleczem technicznym,
 - lub robi specjalności „po łebkach” – o niskiej wartości szkoleniowej i wychowawczej
- Realizując specjalności w tak szybkim tempie obawiamy się że:
 - Harcerze mają mało szans „na praktykę”,
 - a teoria nawet najciekawszych specjalności jest nudna.
- Zwieńczeniem całorocznej pracy są wakacje i tu może powstać problem – po „zrobieniu” w ciągu roku 2-3 specjalności:
 - Jaki temat powinien mieć obóz ?
- Nasze obawy pogłębią fakty:
 - że gimnazjaliści, to najbardziej wymagająca grupa wiekowa
 - 14 latek zniechęcony nigdy już nie wróci do harcerstwa
 - drużynowy musi być najlepszy i mieć „łeb – jak sklep”:
 - brak jest standardów i poradników [przp. red. 2002 rok],
 - musi znosić fochy "dorastających panienek", głupoty "młodocianych macho" oraz totalną negację wszystkiego.

Podsumowując, jako aktywni instruktorzy drużyn specjalnościowych (specjalności wodnej):

- stanowczo nie nazwalibyśmy realizacji 2-6 miesięcznych zadań specjalnościowych pracą ze specjalnością w drużynie! – lecz po prostu realizacją zadań czy projektów specjalnościowych;
- doradzalibyśmy inne formy organizacyjne działalności specjalnościowej np.:
 - praca zastępów tematycznych w ramach tej samej drużyny,
 - lub praca harcerzy z wielu drużyn w grupie, czy klubie szczerpu/hufca – jak już teraz Harcerskie Grupy Ratownicze
- doradzamy specjalności „szerokie” pozwalające poszukiwać i odkrywać nowości i rozwijać się harcerzom na nowych polach w obrębie tej samej specjalności, jak np. wodna – pływanie, ratownictwo, kajakarstwo, wioślarstwo, żeglarstwo śródlądowe i morskie... to nieskończona ilość możliwych ścieżek rozwoju.